

Så kun lige et par korte bemærkninger:

Hr. Flemming Hansen sagde, at han var imod at forhøje skatte- og afgiftstrykket i Danmark. Jeg tror ikke, det gør så stort indtryk på hr. Flemming Hansen, men jeg kan sige, at vores bedste vurdering på nuværende tidspunkt er, at når vi har alle brikkerne på plads og alle beregninger er lavet, så vil det skattetryk, vi forventer, der vil være i 2001 med alt det, vi også har til behandling her i dag, vise et lille fald. Så selv med den forudsætning, som hr. Flemming Hansen stillede op, ville han kunne stemme for uden at komme i konflikt med det.

Til hr. Flemming Kofod-Svendsen, som jeg takker for den saglige indgang til tingene, hvor jeg forstod, at det specielt var vægtafgift på traktorerne, som Kristeligt Folkeparti var bekymret for eller modstander af, bare den lille bemærkning: Jeg har jo ført ganske mange forhandlinger med vognmandsbranchen her igennem de seneste uger, og jeg kan sige, at i hvert fald et af de punkter, som vognmændene var optaget af, var, at de oplever – altså nu refererer jeg kun – en stigende konkurrence fra traktorkørsel, hvor det tidligere var lastvognskørsel, og derfor har de faktisk været noget optaget af, at der blev en mindre konkurrenceforvridning, fordi traktorerne i dag har en meget lav afgift. Derfor er det her med hensyn til vægtafgiften at skabe ligestilling mellem lastbiler og traktorer. Vi fjerner ikke helt konkurrenceforvridningen, for mange af dem, der vil køre traktor, vil fortsat have en gunstige dieselafgiftsbehandling, end vognmændene har, men det er faktisk et forsøg på også at imødekomme et ønske om at fjerne en konkurrenceforvridning, som en branche har rejst som et problem, den oplever i det daglige.

Så kunne det jo være fristende at gå i diskussion med hr. Kim Behnke. Jeg synes egentlig, at det kunstneriske indtryk af hr. Kim Behnkes indlæg var så stærkt, at hvis ikke vi havde så mange øvrige forslag til behandling, kunne det være fristende. Jeg vil modstå fristelsen, selv om jeg synes, der blev sagt en hel del i hr. Kim Behnkes tale, jeg er ganske uenig i; men jeg synes, den stod flot rent kunstnerisk.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 93: Forslag til lov om ændring af visse afgiftslove. (Forhøjelse af afgiften af mineralvand m.v. og forhøjelse af afgiften af røgtobak).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(FremSAT 10/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Thomas Adelskov (S):

Som led i udmøntning af finanslovaftalen for år 2001 mellem regeringen, CD, SF og Enhedslisten foreslås det med L 93 at forhøje afgiften på sodavand og røgtobak.

Den foreslåede afgift på sodavand svarer til ca. 16 øre eksklusiv moms for en 25 cl sodavand, hvilket forventes at indbringe et merprovenu på ca. 300 mio. kr. om året. Her bør indskydes, at skatteministeren i henhold til finanslovaftalerne undersøger, hvorvidt denne stykafgift kan erstattes af en værdibaseret afgift.

Afgiftsforhøjelsen på røgtobak omfatter såvel groftskåren tobak som fintskåren røgtobak og bidrager til en bedre balance mellem disse tobaksafgifter og cigaretafgiften. Afgiften skønnes at give et merprovenu på ca. 200 mio. kr. om året.

Samlet forventes de to afgiftsforhøjelser at indbringe ca. 500 mio. kr. i årligt merprovenu, et provenu, som vi sammen med de øvrige partier bag finansloven senere på måneden gennem lovforslag vil udmønte i en række velfærdsloft.

Jeg skal på vegne af Socialdemokratiet meddele, at vi støtter forslaget.

Mariann Fischer Boel (V):

Jeg har jo sådan haft det lidt vanskeligt med at sige noget som helst positivt om finanslovparternes forskellige forslag, der skulle skaffe klin-

gende mønt i kassen, men det her bærer prisen. Det er det mest perspektivløse af alle de forslag, som vi behandler i dag. Tænk at pålægge grænsehandelsfølsomme varer en ekstra afgift, 300 mio. kr. på sodavand og 200 mio. kr. på groft- og fintskåren tobak, vel vidende at vi – ja, vi burde måske i virkeligheden allerede have været i gang – i hvert fald inden 1. januar 2004 skal finde en eller anden løsningsmodel på hele grænsehandelsproblematikken, fordi 24-timers-reglen udløber.

Nu ved jeg jo godt, at de her varer ikke er dem, der er belagt med ekstraordinære høje afgift, altså som f.eks. spiritus og cigaretter er det, men det er helt klart nogle varer, som er med til at sikre, at vi får en stor grænsehandel. Så jeg vil ikke engang kalde det to skridt frem og tre tilbage – det er tåbeligt. Det er næsten det mest positive udtryk, hvis jeg ikke skal være sådan relativt uforskammet.

Inden vi overhovedet starter forhandlingerne om en nedtrapning af afgifterne, skal vi altså først ud at finde en 0,5 mia. kr.

Jeg synes, at regeringen og forligspartierne skyder sig selv i foden, hvis de tror, at de uden videre kan hente 300 mio. kr. på sodavand, for der er jo ikke nogen, der overhovedet er i tvivl om, at jo højere man sætter afgiften, desto større bliver grænsehandelen.

Institut for Grænseregionsforskning offentliggjorde jo i maj måned sidste år en undersøgelse, der viste, at salget af sodavand i grænsehandel var steget med 240 pct. siden 1996, og selvfølgelig hænger den stigning i grænsehandelen sammen med, at der kom nogle forhøjelser på sodavand i forbindelse med finansloven for 1998. Det var en forhøjelse på, så vidt jeg husker, 25 pct.

Vi går også nu for øjeblikket og venter spændt på skatteministerens redegørelse om grænsehandelsproblematikken, og så står vi i dag med et forslag af den her karakter. Jeg er målløs! Forslaget er visionsløst, og Venstre kan ikke støtte det.

Flemming Hansen (KF):

Endnu en af regeringens mange skatteforhøjelser skal vi behandle her i dag. Denne gang drejer det sig om afgift på mineralvand og afgift på røgtobak, der skal indbringe yderligere 500 mio. kr. i statskassen.

Når jeg ser på mineralvandsafgiften, er der tale om en forhøjelse på 20 øre for en ganske almindelig sodavand inkl. moms, og der er ikke tvivl om, at det for alvor vil være med til endnu

en gang at forvride grænsehandelen i en for Danmark negativ retning. Jeg er derfor overbevist om, at der ikke bliver tale om den forhøjelse af indtægten, som regeringen regner med, og skal belyse det med et eksempel: En 1½ l sodavand, som man jo næsten kun sælger i dag, koster syd for grænsen lidt under 9 kr., den skal koste 19 kr. i Danmark. Så man er tæt på at være naiv, hvis man tror, at man får 500 mio. kr., eller i hvert fald 300 mio. kr. for den del af forslaget, i statskassen.

Jeg spørger også mig selv, om denne forhøjelse af mineralvandsafgiften og røgtobaksafgiften er den direkte årsag til, at skatteministeren ikke har offentliggjort den rapport om grænsehandelen, som han lovede Folketinget i slutningen af oktober måned. Jeg har stillet skriftligt spørgsmål til skatteministeren, og skatteministeren har endnu ikke gidet ulejlige sig med at svare på mit skriftlige spørgsmål.

Jeg føler mig derfor med god grund – synes jeg – overbevist om, at så snart rapporten kommer – så snart vi er gået på juleferie, vil den komme – vil vi kunne se, at hvis den var kommet på det rigtige tidspunkt, ville dette forslag have været endnu mere tåbeligt.

Vi kan ikke støtte det.

Aage Frandsen (SF):

Som led i finanslovaftalen skal vi i morgen i Folketinget behandle 27 lovforslag, som stort set alle sammen er udgiftskrævende på den måde, at det er noget, der gavner vores velfærdssamfund. Der er også nogle andre udgiftskrævende forslag, som man kan diskutere om gavner velfærdssamfundet eller blot letter nogle bestemte grupper menneskers eventuelle byrder. Der er også en række andre ting i finanslovaftalen, som koster ganske mange penge, men ikke er noget, der kræver lovændring, og derfor ikke er noget, hvor Folketinget mærker til udgiften, kun i forbindelse med at vi vedtager finansloven. Det gælder de aftaler, der er lavet om forskning og uddannelser, det gælder de aftaler, der er lavet om miljø. Det er alt sammen noget, der skal finansieres, og når vi siger, at vi gerne vil have de ting igennem, så må vi også sige, at vi godt vil finansiere dem, og disse ting, vi behandler i dag, i høj grad også dette forslag, har alene et finansieringsformål.

Det er selvfølgelig interessant at høre den bekymring for statskassens provenu, som Venstre og De Konservative giver udtryk for i form af, at de er bange for, at grænsehandelen bliver så

voldsom, at man ikke får det provenu ind. Jeg synes selvfølgelig, det er meget sympatisk, at man er så bekymret for statskassens provenu, at man bruger megen tid på det, og det er da også muligt, at grænsehandelen bliver forøget en lille smule, men jeg tror nu alligevel, at når det drejer sig om, at sodavandsafgiften kun har en stigning i den størrelse, der er tale om, så er det meget begrænset, hvor meget det vil betyde i form af ekstra grænsehandel.

Det er klart, at hvis man havde øget afgiften ganske meget, så kunne man forestille sig, at det ville betyde noget. Det er også klart, at der er nogle, der i dag, når de kommer fra udlandet, tager colaer med hjem, og det vil de stadig væk gøre. Om der er nogen, der vil gøre det i større omfang, ja, det tror jeg ikke er alverden, bl.a. fordi der er grænser for, hvor meget man kan slæbe ad gangen. Så jeg vil nu nok sige, at når det drejer sig om sodavand, er der grænser for, hvor meget handelen vil øges. Det havde været noget andet, hvis det havde været spiritus og øl, for dér er der tale om betydeligt større prisleedsomhed i forhold til grænsehandelen.

Der er mulighed for, at der i denne forbindelse sker en stigning i grænsehandelen, men stadig væk tror jeg, at det provenu, som Skatteministeriet har bedømt det vil give, vil holde, og holder det ikke, ja, så tror jeg kun det bliver mindre i et meget begrænset omfang.

Formålet med forslaget er alene for vores vedkommende, at det er noget, som kan bidrage til de 27 lovforslag, som vi skal førstebehandle i morgen plus en række andre ting, som koster penge. Vi kan ikke sige, vi vil give penge ud, medmindre vi også siger, vi vil tage dem ind, og det er det, vi har valgt, bl.a. med det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg må nok sige, at når regeringen og dens parlamentariske flertal taler om en beskeden forhøjelse af en afgift, så frygter jeg virkelig for Danmarks fremtid. Hvis 65 pct. er en beskeden forhøjelse, så må jeg sige, at der er et eller andet, jeg ikke helt har forstået. Fra 1 kr. til 1,65 kr. er 65 pct., og det kalder man en beskeden forhøjelse. Der er da ikke noget at sige til, at alle meningsmålingerne peger på, at vi snart får en ny regering.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Må jeg sige til hr. Aage Frandsen: Det er nu ikke provenuberegningerne på det her forslag, der gør Venstre bekymret. Det, der bekymrer Venstre, er, at når vi snakker grænsehandelsproblematik, er det jo ikke en afgift på den enkelte vare, der er interessant. Det er sådan en samlet afvejning af, hvad folk kan spare, når de kører syd for grænsen.

Jeg vil godt høre hr. Aage Frandsen, om ikke han sådan, når han gransker sin sjæl, mener, at det her forslag med 0,5 mia. kr. i afgift gør det vanskeligere, når vi skal i gang med en aftrapning af afgifterne på de varer, der handles syd for grænsen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Først til fru Mariann Fischer Boel: Det er ikke min sjæl, jeg skal granske, når jeg skal forholde mig til det. I min sjæl ligger noget helt andet.

Selvfølgelig er det rigtigt, at i det omfang vi generelt har et højt afgiftsniveau, får vi et større problem med at nedtrappe det, når vi ophæver 24-timers-reglen, men det er specielt, når det drejer sig om cigaretter og alkohol – ikke mindst det stærkere – og i et vist omfang også øl. Det er i et mindre omfang her. Men selvfølgelig giver det da et generelt problem, når vi skal vurdere det til den tid. Det afviser jeg da ikke.

Til hr. Flemming Hansen: Når jeg taler om ordet beskeden i denne her forbindelse, så kan man jo altid vurdere tingene ud fra en procentuel stigning, og så er det ikke beskedent. Men man kan også vurdere det ud fra kroner og øre, og så synes jeg, at det i kroner og øre er beskedent i forhold til den pris, man i øvrigt betaler for en cola. Så er den afgift, der lægges oveni, beskeden, men procentuelt er den ikke beskedent. Helt enig.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu er det jo skatteministeren, der på et eller andet tidspunkt skal svare – og dermed jo også svare fru Mariann Fischer Boel på spørgsmålet om, hvorvidt der er noget positivt i forslaget.

Jeg har faktisk fundet en enkelt positiv ting, jeg gerne vil fremhæve i den skriftlige fremsættelse, for jeg synes, at den er flot.

Jeg synes, det er utrolig pædagogisk oplistet, hvad konsekvenserne er. Må jeg bare citere: »Forhøjelsen svarer til omkring 5 øre excl. moms for en hjemmerullet cigaret og tilsvarende 15 øre for et pibestop med tre gange så meget tobak.« Man må da anerkende, at det er meget pædagogisk og flot fremstillet.

Mindre pædagogisk er det selvfølgelig, når man så forsøger at fremstille – stadig i den skriftlige fremsættelse – hvordan afgiftsstigningen er for sodavand. For her tager man udgangspunkt i en 25 cl-sodavand. Og jeg tror, at de fleste, der har med sodavand at gøre, vil anerkende, at det ikke er ret mange 25 cl-sodavand, der egentlig sælges mere. Det er nu mere halvliters.

Skulle man prøve at være lidt pædagogisk her, skulle det nok være det, man tager udgangspunkt i. Men selvfølgelig er det jo et forsøg på at fremstille stigningen som så lille som overhovedet mulig og dermed jo som så betydningsløs som mulig – som også hr. Aage Frandsen forsøger at gengive det med her: Altså pr. stk. bliver det jo ikke så meget, så det betyder ikke rigtig noget.

Det, vi forholder os til, er igen fantasiløsheden, der har præget forhandlingerne; at man for at finansiere de ting, man vil, ikke på noget tidspunkt i forhandlingerne, som det ser ud for os, har været inde at diskutere, om der kunne findes penge på det eksisterende budget, men alene har været inde at finde ud af, hvor der er nogle skruer, man kan skrue lidt på for at få et merprovenu i statskassen. Her finder man så 500 mio. kr.

Vi har også en betænkelighed, som det har været nævnt fra flere tidligere ordføreres side, i forhold til grænsehandelsproblematikken. Vi kan jo se på bemærkningerne til forslaget, at man har været inde at vurdere det. Man giver jo et nedslag i den forventede afgiftsforhøjelse på 15 mio. kr. i lyset af grænsehandelen. Der har man jo åbenbart været inde at foretage nogle beregninger.

Men det er jo rigtig, at vi specielt for tobakkens vedkommende ved, at man skal ind på nogle afgiftssænkkelser i de kommende år. Det har i hvert fald været det, der har været sagt fra regeringens side indtil nu. Det skal nemlig ses i lyset af, at de særlige regler for, hvor meget man må hjemtage som dansker, når man har været i udlandet, bortfalder i løbet af en kort årrække.

Derfor kunne jeg da godt tænke mig, at skatteministeren også i sit svar her til sidst ville gøre lidt ud af den del af de spørgsmål, der er rejst.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Sonja Albrink (CD):

Også dette forslag er et led i finanslovaftalen for 2001. Og i modsætning til det, vi lige har drøftet, må jeg jo konstatere og tilkendegive: CD er med i finansieringen i forbindelse med det her forslag. Vi får et par gode forslag til første behandling i morgen, og det er det, vi bruger finansieringen til.

Så vi kan støtte det foreliggende forslag.

Dorit Myltoft (RV):

Da partiets ordfører i denne sag, hr. Anders Samuelsen, ikke kan været til stede, skal jeg fremføre følgende:

Det Radikale Venstre vil gerne støtte en forhøjet afgift på sodavand og røgtobak. Det er en del af finanslovaftalen om at skaffe provenu til den offentlige sektor. Samtidig har de foreslåede afgifter gunstige adfærdsvirkninger i sundhedspolitisk henseende.

Derfor skal jeg meddele, at Det Radikale Venstre støtter forslaget.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Der er nogle af de forslag, som regeringen har lavet aftaler om, som vi er enige i indholdsmæssigt. Det er en styrkelse af forskningen, det er en styrkelse af de videregående uddannelser. Det vil i runde tal koste ca. ½ mia. kr. Det har vi ikke selv finansieringen til, og vi vil ikke stemme for de forslag uden finansiering. Det er baggrunden for, at vi støtter dette forslag.

Jeg er godt klar over, at der selvfølgelig er nogle modargumenter, men ud fra en samlet afvejning støtter vi dette forslag for at have provenu til noget, som vi synes er vældig væsentligt. Og sådan som jeg kunne se af aftalen, har CD koblet de ting sammen. Det tilslutter vi os.

Frank Aaen (EL):

Her er igen to afgifter, som kan forsvares med, at vi bruger pengene til at lave et velfærdsløft, nemlig forbedringer på uddannelser og på en lang række andre områder, som vi vender tilbage til.

Der er i virkeligheden kun én ting i forslaget, der bekymrer mig lidt, nemlig at sodavandsafgiften, vi foreslår, ikke har nogen synlig betyd-

ning for en Coca-Cola, fordi den er dyr, og derfor er det procentvis en meget lille prisstigning.

Så er prisstigningen på en billig sodavand faktisk mere betydelig målt i procenter. Derfor vil jeg sige, at hvis der er noget, der bekymrer lidt, så skulle det være hensynet til de små lokale sodavandsbryggerier, som også har henvendt sig. Jeg har fuld forståelse for, at de har problemer. Jeg havde egentlig talt forventet, at Venstre og De Konservative, som altid kerer sig om erhvervslivet, var dem, der var kommet frem med det her i debatten, men det har de ikke gjort. Men det vil jeg gerne gøre.

Jeg synes, det er et reelt problem, at vi kan komme til at gøre det vanskeligere for de mindre sodavandsfabrikker at overleve konkurrencen med monopolet, som jo er Coca-Cola og Carlsberg. Derfor er jeg meget tilfreds med, at der i forslaget står, at det overvejes, at man på sigt vil ændre afgiften på sodavand fra at være en literafgift til at være en værdibaseret afgift. Det betyder jo lige præcis, at de dyre produkter, Coca-Cola og de andre monopolprodukter, vil få en højere afgift, hvorimod Landkær og de andre små vil få en mindre afgift.

Derfor har jeg et spørgsmål til skatteministeren: Når der står på sigt, hvor lang tid skal vi så vente? For jeg synes i virkeligheden, at det er noget af det mest interessante i det her forslag, hvis vi på den måde kan få taget, om jeg så må sige, de her penge først og fremmest fra Coca-Cola og Carlsberg og ikke fra forbrugerne.

Hr. Flemming Hansen var før oppe at sige, at prisforskellen er stor, mellem hvad en Coca-Cola koster i Tyskland, og hvad den koster i Danmark, men det er den jo ikke på grund af, at vi har så meget højere afgifter i Danmark. Næ, det er, fordi der er et monopol i Danmark, der sikrer, at Coca-Cola kan tage en urimelig høj pris for produkterne, og fordi alle de andre monopolsodavand koster urimelig meget i Danmark sammenlignet med, hvad de koster i andre lande. Det er selvfølgelig, fordi Coca-Cola og Carlsberg scorer en meget væsentlig merprofit. Derfor kunne vi lave om på afgiften. Så ville det i virkeligheden ikke koste forbrugerne noget. Så ville det først og fremmest være merprofiten for Carlsberg og Coca-Cola, vi inddrager.

Derfor er min opfordring og mit ønske, at omlægningen fra literafgift til værdiafgift ikke kan gå hurtigt nok.

Kim Behnke (FRI):

Når man hører hr. Frank Aaen, er der ingen tvivl om, hvem der er idémændene bag de forslag, vi behandler i øjeblikket.

Enhedslisten har tegnet og fortalt i Finansministeriet og desværre lokket regeringen og nu også åbenbart Kristeligt Folkeparti og CD med.

Vi ser på forslaget på den måde, at vi ikke har behov for at skaffe et provenu til at finansiere noget som helst, hverken i morgen eller på andre dage. Hvad det angår, burde CD og Kristeligt Folkeparti grave i egen erfaring med de enorme muligheder, der er på det samme budget. Man behøver ikke at gå ud og forhøje nogen som helst afgifter.

Kigger vi så på det her lovforslag, har det jo to elementer. Det omkring tobakken har vi hos os ikke de store vanskeligheder med, hvis det var det, forslaget udelukkende gik ud på. Det er sådan, at vi af hensyn til grænsehandelen efter år 2003 er nødsaget til at gøre noget ved en lang række af de danske punktafgifter, så ud fra den betragtning er det uklogt, at vi begynder at forhøje nogle af de afgifter, som ligefrem kan stimulere folk til grænsehandel.

Men hvis man så bort fra det, er selve afgiften på røgtobak noget, folk naturligvis må betale. Men at gå over og forhøje afgiften på mineralvand er decideret dumt.

Når hr. Frank Aaen er så optaget af de små danske sodavandsproducenter, skal hr. Frank Aaen jo være opmærksom på, at de små danske sodavandsproducenter ikke har deres varer på hylderne i Malmö og i Flensborg. Og både i Malmö og i Flensborg er sodavand allerede i dag betydeligt billigere – og bliver nu markant billigere – end i Danmark.

Næh, det, folk køber, når de opholder sig i Malmö og Flensborg, er de produkter, hr. Frank Aaen ikke bryder sig om. Det er Pepsi Cola, det er Coca-Cola, det er de internationale produkter.

Og når man sidder i Atlanta hos Coca-Cola og tæller millionerne, er man fuldstændig ligeglad med, om produktet er solgt i Danmark eller i Flensborg eller i Malmö. De tjener de penge, de skal tjene, på at sælge den geniale sirup.

Dem, det går ud over, er de danske arbejdspladser, det er den danske økonomi, det er bryggeriarbejderne i Fredericia, som taber omsætning.

Derfor er ønsket om at gøre de internationale produkter endnu dyrere med til at få folk til at købe de internationale produkter i udlandet, og

så bliver de små danske sodavandsproducenter for alvor ilde stedt.

Det er også noget vrøvl, når hr. Frank Aaen siger, at der er tale om nogle monopolprodukter. Gå ned i et hvilket som helst supermarked eller købmandsbutik og se, hvor velassorteret den er. Der er jo ikke nogen monopolprodukter. Der er fuldstændig frit valg på alle hylder i Danmark – og godt for det.

Men det bliver der jo ikke ved med at være, hvis vi afgiftsbelaster på en sådan måde, at folk tager til f.eks. Tyskland. Der slipper de jo for at betale en broafgift, mens man, hvis man tager til Malmö, skal handle i et af de store magasiner derovre, så betaler de nemlig ens broafgift.

Men når man går ind og ser på vurderingen af konsekvenser af lovforslaget, så er det det rene vrøvl: Det har ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser. Jeg tror, at skatteministeren skulle tage en tur til Sønderjylland og spørge supermarkederne dernede, om ikke det har nogle erhvervsøkonomiske konsekvenser for dem, når folk i stigende grad køber deres varer syd for grænsen.

Det er fuldstændig rigtigt, som bl.a. hr. Flemming Hansen var inde på, at det, der får folk til at fylde bilen op og køre til Flensborg lørdag formiddag, naturligvis ikke er et enkelt produkt. Det er det samlede billede: Man kan spare på benzinen, man kan spare på sodavand, man kan spare på øllen, man kan spare på tobakken.

Når man så alligevel er i det store supermarked i Flensborg og ved, at lukkeloven har forhindret butikkerne derhjemme i at have åben, når man kommer hjem, så køber man alle de andre varer, når man alligevel er i Tyskland, selv om de måske slet ikke er billigere.

Det er den måde, tingene foregår på, og det ved de gode folk, der studerer det langs med grænsen. Og den situation er man altså med til at forværre.

Det Radikale Venstre påstår så, at det her skulle være udtryk for sundhedspolitik. Det kan selvfølgelig diskuteres med hensyn til tobakken, men på sodavanden er det i hvert fald ikke udtryk for sundhedspolitik. For hvis det var det, så skulle man – hvis man ønskede at stimulere folk til en sundere adfærd – jo have differentieret afgiften mellem de sodavand, der indeholder sukker, og de sodavand, der ikke har sukkerindhold, f.eks. light-produkterne.

Men det ville jo gå ud over skatteministerens provenu, så den tanke, uanset hvor sundhedspolitisk korrekt den måtte være, går jo ikke, for

så mangler skatteministeren et provenu. Det her er bare en dårlig undskyldning for at skrabe nogle penge i kassen.

Og vi, der virkelig kommer til at blive belastet af det her, må jo så en tur i tegnebogen, for det her bliver et meget, meget dyrt forslag for mig.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Den sidste bemærkning afslører måske en del om hr. Kim Behnkes interesse i sagen, for alle og enhver herinde ved jo, at hr. Kim Behnke nærmest er det, man kalder hooked på Coca-Cola.

Men min analyse var nu, at det ikke nødvendigvis er sådan, at Coca-Cola'en bliver dyrere i Danmark. For når f.eks. en Carlsberg øl er dyrere i Danmark, end den er i Tyskland, så er det ikke på grund af afgifter og moms, men fordi Carlsberg fra fabrikken sælger Carlsberg øl dyrere i Danmark, end de gør, når de sælger dem i Tyskland.

Tilsvarende når Coca-Cola er dyrere i Danmark end i Tyskland, er det ikke på grund af afgifter og moms, men fordi at de, der sælger cola i Danmark, tjener mere pr. liter cola, end de gør i Tyskland.

Da det er min opfattelse, at cola dårligt kan blive dyrere, end det er i øjeblikket, så er jeg ret overbevist om – i særdeleshed hvis vi får lavet den omlægning, der hedder, at det blive en værdibaseret afgift i stedet for en literafgift – at Coca-Cola vil blive nødt til at acceptere en lavere fortjeneste i Danmark, end de gør i dag.

Derfor vil jeg sige til hr. Kim Behnke, at han kan sove helt roligt. Jeg tror ikke, at hans cola bliver dyrere.

(Kort bemærkning)

Kim Behnke (FRI):

Jamen om ikke andet må jeg jo opsøge nogle af de etniske kiosker, der har parallelimport fra Tjekkiet og Polen, hvor man jo kan få varen til en ordentlig pris.

Hr. Frank Aaen går op og fortæller, at Carlsberg er ligeglad med, om de sælger produkterne i Danmark, eller om de sælger dem i Tyskland, men prissætter så på de forskellige markeder, og lige præcis derfor kommer det her til at gå ud over de små sodavandsproducenter, og vi var jo rørt til tårer over hr. Frank Aaens bekymring for disse små næringsdrivende. Men de kommer til at lide under det her, for både Coca-Cola og Carlsberg er jo fuldstændig ligeglade med, om varen bliver solgt i Padborg eller i Flensborg.

Når danske kunder går ind i en butik i Padborg, er der stadig væk en sandsynlighed for, at de vælger at købe de danske produkter, men hvis de først har bevæget sig til Flensborg, så er de danske produkter ikke på hylden, og så tager folk kun og køber de internationale mærkevarer, og derfor er hr. Frank Aaen med til at gøre det værre for de små sodavandsproducenter og ikke gavne dem.

Carlsberg og Coca-Cola skal nok tjene deres penge, for de er nemlig ligeglade med, hvor de afsætter produkterne, men det er de handlende ikke. De er ikke ligeglade med, hvilke kunder der kommer ind i deres butikker, og hvilke varer der er på hylden.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen med de bemærkninger forstår jeg ikke, hvorfor der ikke var opbakning til forslaget om at omlægge den her afgift fra at være en literafgift til at være en værdiafgift, for så ville det netop være Coca-Cola, der kom til at betale mere, hvorimod de lokale sodavandsproducenter i Danmark ville slippe med en mindre afgift.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Når man sådan hører hr. Kim Behnkes tale her i Folketinget, så kan man jo få det indtryk, at det alene er afgiften, der er afgørende.

Nu ved jeg jo, at hr. Kim Behnke sætter sig grundigt ind i tingene. Det har svigtet et par gange her de sidste 14 dage, det mener jeg skatteministeren afslørede. Men det spørgsmål, jeg godt vil stille, er om den der afgift:

En øl af mærket Sort Guld koster 7,25 kr. i et supermarked i Danmark. Den koster nede ved grænsen 2,25 kr. Afgiftsforskellen er 1,50 kr., og så er det jo ikke afgiften, der er styrende for, om øl bliver solgt i Danmark eller i Tyskland.

Det er jo det samme problem, der er med Coca-Cola. Det ved hr. Kim Behnke, og det synes jeg hr. Kim Behnke burde bekræfte heroppe fra Folketingets talerstolen. Det er ikke afgiften, der giver den afgørende forskel. Det er, fordi bryggerierne sælger billigere til det tyske marked, og fordi man vælger en mindre fortjeneste dernede. Konkurrencen er i den grad sat ud af kraft.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

En procentvis værdibaseret afgift, som hr. Frank Aaen foreslår, vil have den konsekvens, som hr. Frank Aaen ønsker, nemlig at Coca-Cola, Pepsi Cola og de andre internationale mærker bliver markant dyrere i Danmark.

Så bliver prisforskellen til udsalgsprisen i Tyskland og i Malmø jo endnu større. Der bliver et endnu større incitament til lige præcis at købe i udlandet og dermed forøge grænsehandelen.

Når hr. Jens Peter Vernersen siger: Jamen bryggerierne sælger det jo billigere. Hvad enten det er sodavandsbryggerier eller ølbryggerier, så sælger de det billigere til det tyske marked på grund af konkurrencen. Ja, det er fuldstændig korrekt. Det er jo derfor, vi har grænsehandel. Men så skal vi jo ikke vedtage i Folketinget at lægge yderligere afgifter på, så vi fremmer grænsehandelen, så vi gør prisspændet endnu større.

Jo større prisspændet bliver, jo større incitament er der til at sætte sig ind i Ford Escorten og køre til Flensborg lørdag formiddag, og det incitament ønsker jeg ikke vi skal have, ikke bare af hensyn til betalingsbalancen, men så sandelig også af hensyn til ansatte i danske butikker og danske butiksejere.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Det var lige før det her blev til en grænsehandelsdebat, og som man kan se af lovforslaget og lovforslagets bemærkninger, som blev citeret af hr. Thulesen Dahl, så har vi også været ganske optaget af den vinkel i Skatteministeriet.

Jeg kan ikke mindes, om det er forekommet tidligere, men vi har i hvert fald været omhyggelige med ud fra vores bedste beregninger direkte at skrive ind i lovforslaget, hvad konsekvenserne er for grænsehandelen, sådan at vi har lagt oplysningerne så præcist og så åbent frem for Folketinget, som vi overhovedet har haft mulighed for.

Både fru Mariann Fischer Boel og hr. Flemming Hansen spurgte til grænsehandelsredegørelsen, og den er på trapperne. Jeg kan sige, at det er faktisk et meget, meget, meget stort arbejde, og det vil man kunne se, når den endelig udkommer. Det har været nogle af de samme folk, som vi har trukket på i andre sammenhænge, der har lavet den, så der har faktisk været flaskehalse i Skatteministeriet, selv om jeg har sat alle de ressourcer ind, som jeg kunne, for at få sagen fremmet.

Jeg er lidt ked af den måde, som hr. Flemming Hansen sagde det med, at jeg ikke havde gidet svare. Jeg forstår efter sådan lige at have konstateret, at det er et spørgsmål, der er stillet i udvalget vistnok i sidste uge, og jeg synes, at man kan beskyldte os for meget, men ikke med rette, at vi ikke gør os umage for at svare Folketingets Skatteudvalg så hurtigt som overhovedet muligt.

Jeg tror, at hvis man prøver at kigge over en årrække, så vil det være svært at finde nogen periode, hvor det med konsekvens er lykkedes at svare så hurtigt, som vi gør, og vi gør os bestræbelser for at gøre det. Men jeg håber også på en vis forståelse for, at der er – hvilket vi alle sammen er involveret i – ganske mange bolde i luften, og vi får ikke lige pludselig et meget stort mandskab stillet til rådighed.

Jeg kan nemlig sige, at de folk ovre i Skatteministeriet, som betjener ikke kun mig, men også i mange sammenhænge Folketinget, faktisk knokler ganske meget og ofte har meget lange dage. Det vil jeg i hvert fald godt nævne her, når der kan ligge en kritik, som jeg hørte det, fra hr. Flemming Hansen. Det er jeg ked af, for vi gør os umage for at svare hurtigt.

Men vi vil ikke vente til jul med grænsehændelsrapporten, og jeg forventer, at i løbet af en 14 dages tid skulle den meget gerne være endeligt klar, ikke i trykt udgave, for det tager med den størrelse, den har, ganske lang tid. Men lige så hurtigt, vi kan sige, vi har det endelige resultatet, så vil jeg meget, meget gerne delagtiggøre både Folketinget og offentligheden i de oplysninger, som vi kan udlede af rapporten. Så tak for muligheden for lige at sige det her i Folketinget.

Jeg er enig med fru Mariann Fischer Boel i, at jeg tidligere har tilkendegivet, at vi tilstræbe at komme med grænsehændelsredegørelsen inden udgangen af oktober. Det er ikke, fordi vi sidder og gemmer den, eller fordi vi ikke er parate til at offentliggøre den lige så hurtigt, vi har den færdig, for det er vi. Det er, fordi der har været et meget stærkt pres, ikke mindst på de medarbejdere, som på det her område også har skullet løse en række andre opgaver.

Så vil jeg selvfølgelig sige tak til det pæne flertal, der har støttet forslaget. Tak til de partier, vi har aftaler med i forbindelse med finansloven: hr. Aage Frandsen, fru Sonja Albrink og hr. Frank Aaen, men bestemt da også en meget stor tak til hr. Flemming Kofod-Svendens fra Kristeligt Folkeparti. Jeg synes faktisk, det er flot, at Kristeligt Folkeparti, der ikke er deltager i afta-

lerne, siger: Vi går ind og støtter nogle forslag, som vi erkender koster nogle penge, og så føler vi os også forpligtet til at være med til at finde finansieringen.

Det må jeg altså sige er en holdning til at få tingene til at hænge sammen og en ansvarlighed i forhold til økonomien, som jeg i allerhøjeste grad tager hatten af for, og jeg synes, den er værd at kvittere for. Jeg kunne ønske, at der måske var andre partier her i Folketinget, ud over Kristeligt Folkeparti og de partier, som er deltager i aftalen her, der havde den samme indgang.

Så har der været en stor diskussion om først og fremmest sodavand, hvordan vi skulle indrette os fremover.

Hr. Frank Aaen spørger: Hvad er på sigt, når vi taler om eventuelt at kunne indrette os med en værdiafgift? Jamen på sigt er, at vi har sat et arbejde i gang for at vurdere, om det er muligt, om det kan håndteres, for det er jo et spørgsmål om, hvor afgiften skal pålægges. Er det i engrosledet eller hos producenten eller ude hos detailledet? Hvor er det egentlig, at avancerne, som er en del af det problem, vi diskuterer her, pålægges?

Og jeg vil sige, at skulle man ud i detailhandelen, så ville jeg stærkt advare imod, at man laver det, for så skal vi ud og lave et stort indviklet system, som vi skal involvere en masse i.

Så det er disse undersøgelser, vi har sat i gang, og det er klart, at vi vil dele resultatet med de partier, vi har aftalt det her med, lige så snart vi har det. Det bliver ikke i morgen eller i overmorgen, men vi fremskynder det mest muligt, og så vil vi selvfølgelig dele resultatet og vurdere i fællesskab, om det giver et grundlag for en sådan omlægning, hvor vi har signaleret, at hvis det kan gøres, er vi parate til positivt at gå ind i en sådan overvejelse.

Så har der været diskussion om grænsehændelen, også i forhold til Coca-Cola og andre drikke af tilsvarende karakter. Lad mig sige, at jeg vil prøve at få en aftale med erhvervsministeren, om vi ikke kan få kigget lidt mere på de her konkurrenceforhold.

De prisforskelle, som hr. Flemming Hansen nævner, hvor 1,5 l Coca-Cola koster 9 kr. lige syd for grænsen og koster 19 kr. i Danmark, der er det altså en meget, meget beskedent del af den prisforskel, der skyldes afgifter. Og jeg spørger en gang imellem mig selv, om der måske er nogle ting, som ikke bare er noget, vi kan bede dan-

ske konkurrencemyndigheder om at se på, men måske noget, vi også kan bede EU om at se på.

Så vidt jeg har forstået diskussionen imellem Carlsberg og Cola-Cola, så betragter Carlsberg det åbenbart ikke som et voldsomt attraktivt område – det er ud fra de udmeldinger, de har givet offentligt.

Derfor spørger jeg mig selv, om der er noget med, at der er en licenshaver i Tyskland, der betaler en helt anden pris for licensen end licenshaveren, Carlsberg, i Danmark, og at der ikke er den konkurrence over landegrænsen. Er det tilfældet, at man fra den store multinationale koncern med de mange milliarder kroner går ind og lægger nogle begrænsninger, ja, så har vi domme fra tidligere omhandlende andre grupper af varer og goder på, at det ikke er acceptabelt efter EU-reglerne.

Jeg ved det ikke. Jeg siger bare, at jeg mener, det er noget, der er værd at undersøge, og jeg vil prøve at tale med min kollega, erhvervsministeren, om, hvordan vi i givet fald kan gribe sådan noget an. Også når vi kommer til grænsehandelsundersøgelsen, tror jeg, vi får den samme diskussion, at der på en række varegrupper, som er nogle af dem, der grænsehandles mest, er nogle ekstremt høje avanceforskelle.

Derfor kunne jeg måske have det lidt fromme, men måske også urealistiske ønske om, at der var en lidt større og bredere enighed i Folketinget om at lægge et politisk pres på de virksomheder, også danske virksomheder, der er blevet nævnt i debatten her, som sælger langt billigere til forretningerne syd for grænsen, end de sælger til tilsvarende konkurrerende virksomheder i Danmark.

Det er ikke acceptabelt efter min opfattelse, og derfor synes jeg, at i stedet for at en række ordførere måske bruger ret mange kræfter på at reklamere for at køre til Tyskland, så skulle vi måske i fællesskab – på trods af nogle uenigheder omkring nogle afgifter – bruge nogle fælles kræfter på at lægge et pres på de virksomheder, der er med til at skabe den konkurrenceforvridning, som kun i en beskeden udstrækning har at gøre med afgiftsforskelle. I hvert fald for en række varegruppers vedkommende handler det i langt større udstrækning om avanceforskelle. Og det er efter min opfattelse ikke detailhandlaren, der render med avancen. Den ligger på et tidligere stadi i fødekæden.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Igen er det jo lidt ærgerligt, at ministeren ikke har sat sig bedre ind i stoffet, end tilfældet er.

Den Coca-Cola, som folk køber, som hr. Flemming Hansen har beskrevet koster 9 kr. i Flensborg for 1,5 l., er typisk tappet i Ungarn, Tjekkiet eller Polen. Den er ikke engang tappet på tyske Coca-Cola-tapperier. Den sodavand, der bliver tappet i Danmark, betales der en literlicens for til USA, det gør man også i Tyskland og i Polen osv., og den er den samme.

Men de følgeomkostninger, der er, miljøomkostninger osv., er i Danmark betydelig større end i de andre lande, når man tapper sodavand. Derefter har vi en mineralvandsafgift i Danmark, vi har 25 pct.s moms, i Tyskland har de kun 15 pct.s moms på de her produkter.

Der er altså tale om en prisdånelse, som er langt mere kompliceret, end ministeren giver udtryk for. Og der er ikke tale om, at det bare er nogle enkelte virksomheder, der sidder og skummer fløden, for ministeren vil kunne konstatere ved en tur til Flensborg, at det jo ikke kun er Coca-Cola, det er også Pepsi og alle de andre, der er billigere dernede. Så der er ikke en enkelt virksomhed dernede, der sidder specielt og styrer det marked.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Både hr. Frank Aaen og skatteministeren interesserer sig for prisforskellen. Jeg må bare gøre opmærksom på, at momsforskellen er 10 pct., jeg må gøre opmærksom på, at lønningerne i Tyskland i detailhandelen er nøjagtig det halve af, hvad de er i Danmark, og jeg må gøre opmærksom på, og det er dér, skatteministeren har skylden, netop at mængden, der afsættes til de tyske supermarkeder, er meget, meget større netop på grund af regeringens lovgivning, og dermed bliver mængden endnu større nu, og derfor får de lavere priser. Det er de tre faktorer, der gør det.

Skatteministeren (Ole Stavd):

Jamen det er jo godt at vide, at hr. Kim Behnke har adgang til alle i øvrigt fortrolige oplysninger, der findes hos Coca-Cola, for så kan vi jo spørge hr. Kim Behnke, hvis det er sådan, at vi ikke kan hente oplysningerne hos virksomheden, hvad vi er overbevist om at vi ikke kan.

Med hensyn til det, hr. Flemming Hansen siger, kan jeg jo sige, at momsforskellen mellem

Danmark og Tyskland ikke er 10 pct., den er 9 pct. Oplysningen om lønforskellene tror jeg hr. Flemming Hansen har uret i, for hr. Flemming Hansen glemmer, at der er store arbejdsgiverafgifter, som ikke ses på lønsedlen i Tyskland, men som sendes direkte til statskassen. De undersøgelser, jeg har set senest, viser, at når man går ind og ser på en række erhvervsgrupper, er lønforskellene ofte i tysk disfavør. Det vil sige, at der er en højere løn på en lang række områder, almindelige jævne lønninger i Tyskland, når man indregner de arbejdsgiverafgifter, der skal betales.

Så jeg tror, det giver en meget lille del af forklaringen, men derfor kan det jo godt være, at der er de store lande, der har mulighed for at lave de gode aftaler med de store multinationale virksomheder. Men det er jo ikke i den ånd, vi samarbejder inden for EU; så bør det kunne flyde over grænserne også på den danske side af grænsen, så vi får en konkurrencesituation, hvad der jo tilsyneladende ikke må være i dag, når der kan være så store avanceforskelle inden for en afstand af 10 km.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af lovforslag nr. L 94: Forslag til lov om ændring af lov om energiavgift af mineralolieprodukter m.v. og andre afgiftslove. (Forhøjelse af dieselafgiften og nedsættelse af udligningsafgiften samt afgiftsdifferentiering for benzinstationer, som opfylder skærpede regler for indretning og drift).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 10/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Lovforslag nr. L 94 kan jo også i nogen grad relateres til grænsehandelsproblemer. Men selv om det indgår i finanslovsystemet, er der jo også andre elementer i det. Et af dem er jo helt klart en tradition for efterhånden i dansk afgiftspolitik vedrørende brændstof, at vi nøje følger de tyske afgifter, helst i underkanten, og det har vi jo nu praktiseret i en årrække.

Det, der sker nu, er altså, at tyskerne hæver deres afgift med 6 Pfennig svarende til 23 øre, og at vi så følger efter ifølge lovforslaget her med 18 øre. Og for ikke at forrykke balancen på det almindelige transportmarked er der også i forslaget indbygget en mekanisme, der tilgodeser privatbilismen og varebilerne, de dieseldrevne, sådan at udligningsafgiften her bliver neutraliseret. Og det må for alles vedkommende være en fornuftig politik.

Med hensyn til det sidste element i lovforslaget har der jo så været en rabat til benzinselskaberne, hvis de kunne levere et produkt med et minimum af benzen. Nu er situationen den, at det er direkte lovfæstet, hvor meget der må være i, og derfor er denne rabat irrelevant, og den flyttes så efter forslaget herover og kan udbetales til de anlæg, som allerede nu kan leve op til de standarder, som vil være gængse i 2005. Det er jo i sig selv et ganske udmærket projekt og bør fremme både miljø og ansvarsbevidsthed i det hele taget omkring disse anlæg.

Så samlet set, både på finansieringssiden, som jo også er vigtig for lovforslaget her og finansloven, og også på grund af den afgiftspolitik, som vi har valgt at følge over for Tyskland, og så med de miljøaspekter, der er i det, kan jeg på Socialdemokratiets vegne anbefale forslaget.

Knud Enggaard (V):

Det står meget rigtigt i dette forslag, at det er et led i finansloven for 2001, selv om hovedbestanddelen af det vel i virkeligheden er aftalt på et tidligere tidspunkt, nemlig princippet om at følge de tyske afgifter.

Der er fem forskellige elementer i lovforslaget og samlet med et større skatteprovenu som resultat, og det er klart også deri, finanslovsammenhængen er.

Den største bestanddel er forhøjelsen af afgiften på dieselolie med 18 øre pr. l, og den påberåber sig en parallel til en tysk afgiftsforhøjelse på